

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 305. — ŠTEV. 305.

NEW YORK, MONDAY, DECEMBER 31, 1934. — PONEDELJEK, 31. DECEMBRA 1934

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

MALA ANTANTA DELA MUSSOLINIJU PREGLAVICE

DR. MAČEK SE JE ZAHVALIL PRINCU PAVLU, KER SE JE ZAVZEL ZA NJEGOVO POMOŠČENJE

Med Francijo in Italijo ne bo še tako kma'lo sklenjen sporazum. — Mussolini noče glede Avstrije ničesar popustiti. — Mala antanta vztraja trdno na svojem stališču. — Radikalci očitajo Jelftiču absolutizem. — Trgovska pogodba med Madžarsko in Čehoslovaško.

PARIZ, Francija, 30. decembra. — Že večkrat je bilo rečeno, da bo francoski zunanji minister Pierre Laval odpotoval v Rim ter sklenil z Mussolinijem francosko-italijanski dogovor, toda ostalo je le pri govoricah. Benito Mussolini bo imel zadnjo besedo, pa je noče in noče izgovoriti.

Oba državnika nestrpno čakata tega obiska. Oba bi rada čimprej mogoče sklenila dogovor. Toda pogoji, ki jih stavlja Francija, so nekoliko pretežki za italijanskega ministrskega predsednika.

Francija mu namreč precej nudi, kar bi z veseljem sprejel, toda Mala antanta zahteva preveč. In zdi se, da je Mala antanta baš danes na stališču, da dahko reče, kaj naj se zgodi in kaj ne.

Od Mussolinija zahtevajo, da bi se odrekel svoji dosedanji politiki. Po njegovem mnenju je mir mogoče za jamčiti edinole potom revizije nekaterih pogodb.

Mala antanta zahteva, naj zamajči Jugoslaviji njene sedanje meje. To bi bil pripravljen storiti, noče pa zamajčiti meja Romunski. S tem bi bila namreč Madžarska oškodovana.

Mussolini hoče izključiti Romunsko ter dobiti Poljsko na njeno mesto. Tega pa Mala antanta noče.

Italijanski ministrski predsednik podpira zahtevo Madžarske za revizijo pogodb oziroma meja, dočim pravi francoski ministrski predsednik Laval, da se ne sme sedanjih meja evropskih držav niti za las izpremeniti.

Ako bi se Mussolini vklonil, bi dobil važne koncesije v Afriki ali kje drugje.

Vsled tega Benito ugiba in premišlja, na kakšen način bi mogel izbiti za Italijo največ dobička.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 30. decembra. — Čehoslovaška se je začela resno zavzemati za mir. Čehoslovaški poslanik dr. Miloš Kobr priporoča, naj se sklene med Čehoslovaško in Madžarsko pogodbo po vzorcu nemško-poljske pogodbe.

Namignil je tudi, da bodo določbe mirovnega akta revidirane v obojestransko zadovoljstvo.

V kratkem času bo sklenjena trgovska pogodba med Čehoslovaško in Madžarsko.

BEOGRAD, Jugoslavija, 30. decembra. — Voditelj bivše srbske radikalne stranke izjavljajo, da nova Jelftičeva vlada ni demokratska, pač pa istakot absolutistična kot je bila vlada kralja Aleksandra.

Jelftič je pozval k sebi voditelje radikalcev in se začel z njimi pogajati. Radikalci so zahtevali, naj da svoji vladi demokratski značaj, česar pa Jelftič ni hotel storiti. Vsled tega so bila pogajanja prekinjena.

Temu nasproti pa izjavlja Jelftič, da je obljubil radikalcem velike koncesije, ki jih pa iz principa ni so hoteli sprejeti.

Vlada se ni mogla Hrvatim bolj prikupiti kot se jim je, ker je izpustila iz zapor voditelja bivše hrvatske kmetske stranke.

Dr. Vladimir Maček je bil izpuščen na Božični dan, zatem ko je predsedal dve leti v zaporu.

Dr. Maček je včeraj objavil v raznih hrvatskih listih javno zahvalo načelniku regentskega sveta, princu Pavlu. Princ se pristočno zahvaljuje, ker se je zavzel za njegovo pomoščenje ter izraža upanje, da je bil s tem storjen prvi korak k rešitvi težavne hrvatskega problema.

Komunistična zarota proti vladi

USODEPOLN KORAK JAPONCEV

Poslanik Saito je naznačil državnemu tajniku Hullu odpoved mornariške pogodbe. — Hull je izrazil svoje obžalovanje.

Washington, D. C., 30. dec. Japonska je vročila državnemu tajniku Cordell Hullu pisano obvestilo, da odpoveduje washingtonsko mornariško pogodbo iz l. 1922 in da bo vsled tega končana 31. decembra 1936. Državni tajnik Hull je o tem takoj obvestil angleško, francosko in italijansko vlado.

Odpovedana pogodba je 12 let omejevala število bojnih ladij petih največjih držav: Anglije, Združenih držav, Japonske, Francije in Italije. Tajnik Hull je štiri ure po odpovedi izjavil, da Združene države ne bodo nikdar ustregle zahtevi Japonske, da bi imela enako število bojnih ladij z Anglijo in Združenimi državami. Ta njegova izjava je odločilni odgovor na japonsko izjavo, da Japonska želi skleniti novo ameriško pogodbo, ki bo preprečila tekmo v oboroževanju na morju, da pa zahteva za sebe enakost z Anglijo in Zdr. državami.

Hull je tudi rekel, da še vedno upa, da bo v dveh letih, ko bo pogodba še ostala v veljavi, mogoče dosežen kak sporazum.

Točno opoldne je poslanik Hiroši Saito stopil v urad državnega tajnika Hulla. Oba sta bila sama zaprta pet minut in v tem času je Saito prebral obvestilo svoje vlade:

“Čast imam po naročilu svoje vlade sporočiti vam naslednje:

V soglasju s členom XXIII. pogodbe, ki omejuje oboroževanje na morju in ki je bila podpisana v Washingtonu 6. februarja 1922, japonska vlada s tem naznanja vladi Združenih držav svojo namero, da sklene imenovano pogodbo, ki vsled tega pride ob veljavo 31. decembra 1936.

Sprejmite, gospod, ponovno zagotovilo mojega največjega spoštovanja

Hiroši Saito”.

MIHAEL JE OBISKAL MATER

Bukarešta, Romunska, 29. decembra. — Romunski prestolonaslednik princ Mihael je v spremstvu kraljevega pribočnika generala Condeseu odpotoval na obisk k svoji materi princezi Heleni v Florenci v Italiji.

Razni inozemski časopisi so obnovili vesti, da se skuša kralj Karol sprijazniti s svojo ločeno ženo in ji je princ Mihael baje nesel kraljevo božično darilo. Vlado krogi pa zanikujejo vse to.

Zaradi postavnega praznika — Novoletnega dne — ne izide jutri “Glas Naroda”. Prihodnja številka izide v sredo 2. januarja.

Vsem naročnikom, čitateljem in prijateljem želimo srečno in veselo NOVO LETO!

Uredništvo in uprava G. N.

KRALJ KAROL JE POROČEN Z MAGDO

Romunski diplomat je izdal skrivnost. — Karol je ostal zvest zakonski zvezi.

Dunaj, Avstrija, 30. dec. — Neki romunski diplomat je International News Service zapopal skrivnost, da se je romunski kralj Karol poročil z rdečelaso lepoticco Magdo Lupescu in da je ostal zvest tej zakonski zvezi.

Poroka in ljubezen sta ju zadnja leta držala skupaj navzlic vsemu prizadevanju vodilnih romunskih diplomatov, da bi jo izgnali iz dežele in da bi se vrnila prejšnja kraljica Helena, ki se je od Karola ločila leta 1928.

“Da, kralj Karol in Mme. Lupescu sta poročena”, je rekel diplomat, čegar ime iz razumljivih razlogov ni bilo izdano javnosti.

Ko je bil kralj v izgnanstvu, ni hotel zapustiti Magde in se ni hotel vrniti na prestol samo zato, ker jo je ljubil, temveč, ker se je z njo poročil, ko sta oba živela izven Romunske.

“Kralj Karol ni več hotel sprejeti krone, dokler mu ni bilo mogoče vzeti s seboj na Romunsko tudi Magde”.

Taka poroka je morganatičen vsled tega kraljeva žena ne more prisostvovati pri kraljevih in državnih svečanostih.

Kralj Karol se je odpovedal pravici do romunskega prestola leta 1925 ter je zapustil deželo z Magdo Lupescu, katero naziva s priimkom “Bibi”.

Kraljica Helena je dobila od kralja Karola ločitev zakona leta 1928, ko je pod regentstvom vladal Karolov mladoletni sin Mihael kot pravi kralj. Leta 1930 je prišel Karol nenadoma na Romunsko ter se je polastil vlade in svojega sina Mihaela postavil na stališče prestolonaslednika.

PREDSEDNIK BO SAM PREČITAL POSLANICO

Washington, D. C., 29. dec. Predsednik Roosevelt bo v petek opoldne stopil pred obe zbornici kongresa ter prečital svojo poslanico.

Kakšni so uredednikovi bodoči načrti, ni natančno znano niti demokratskim voditeljem.

SPLOŠNA EVROPSKA POGODBA

Anglija skuša pridobiti evrop. države za skupno pogodbo. — Velik problem je razmerje med Jugoslavijo in Italijo.

London, Anglija, 30. dec. — Ker so mornariška posvetovanja končana in je še dva tedna do plebiscita v Posaarju, vlada v političnih krogih prime-roma mir. Diplomacija je sedaj obrnila svojo pozornost na francosko-italijansko pogajanje za mednarodno jamščino za neodvisno Avstrijo, kjer bo Anglija igrala vlogo poroka. Angleška vlada ne bo predlagala splošne evropske pogodbe za jamščino miru, pač pa bo posredovala med posameznimi državami za tako pogodbo.

Francija in Italija se ne marata zavzeti, da bi jamčile neodvisnost Avstrije, toda ko želi Francija, da so v taki pogodbi vključene Mala antanta, Francija, Anglija in Italija, želi Italija, da je od te pogodbe izključena Romunska, ker ne meji na Avstrijo.

Medtem ko Anglija želi, da se zbližata Francija in Nemčija, deluje angleška diplomacija na to, da bi bilo rešeno vprašanje nemške oborožitve in da Nemčija zopet vstopi v Ligo narodov.

Kot poroča pariški dopisovalec londonskega “Timesa”, je Francija prevzela vodstvo za vanorst Evrope. Tekom prihodnjega leta se bodo tudi odnošaji med Francijo in Rusijo še dalje razvili.

Anglija bo podpirala Francijo v njenem prizadevanju, da reši tri pglavitne evropske probleme: pogodbo za jamščino Avstrije, rešitev gospodarskega problema podonavskih in balkanskih držav ter rešitev sredozemskega problema.

Majhen problem niso odnošaji med Jugoslavijo in Italijo. Ravno tako tudi razveljavljanje washingtonske mornariške pogodbe zelo vpliva na mornariško razmerje med Francijo in Italijo. Vsi ti problemi pa se tičejo tudi Anglije. Zato angleški diplomati polagajo veliko važnost na obisk francoskega zunanjega ministra Pierre Lavalja v Rimu ter upajo, da bo Laval kmalu, ko se vrne iz Rima, obiskal tudi London.

Najprej bo naprošenih pet držav, ki obkoljujejo Avstrijo — Madžarska, Jugoslavija, Čehoslovaška, Italija in Nemčija — skupno s Francijo in Anglijo.

Ta načrt sta zamislila angleški min. predsednik Ramsey MacDonald in zunanji minister Sir John Simon in Nemčija je že naznanila, da hoče pristopiti k pogodbi. Poleg tega pa sta Francija in Italija obljubili svojo podporo.

KONGRESNA PREISKAVA JE IZSLEDILA OBSEŽNO ZAROTO

WASHINGTON, D. C., 30. decembra. — Kongresni odbor, ki preiskuje protiameriško delovanje, je dognal, da je bila zasnovana obsežna zarota, ki je imela namen odvesti predsednika Roosevelta s celim njegovim kabinetom in postaviti diktatorstvo po fašističnem načinu.

14 TERORISTOV USTRELJENIH

Nikolajev s 13 drugimi je bil ustreljen. — Žinovijev in Kamenev ni sta bila usmrčena.

Moskva, Rusija, 30. dec. — Vojaška straža v Leningradu je končala življenje 14 teroristov, katerim je bilo dokazano, so bili v zaroti, katere žrtve je 1. decembra postal Sergej Kirov, ki je bil član mogočnega komunističnega političnega biroa.

Leonid Nikolajev, ki je priznal, da je oddal strel na Kirova, je bil ustreljen s 13 svojimi tovariši v Leningradu, kjer je bil ustreljen tudi Kirov. Smrtna obsodba je bila takoj izvršena, ko je najvišje sodišče spoznalo vseh 14 krivim umora.

Sodnijska obravnava je bila tajna in ji je vzelo samo dva dni, da je dokazala obdolženecem, da so nameravali s terorizmom vreči vlado Josipa Stalina.

Stalin, ki je generalni tajnik komunistične stranke, je bil po izpovedi obdolžencev obsojen na smrt. Zlasti Nikolajev je priznal, da so zarotniki nameravali strmoglaviti Stalina in njegovo vlado ter postaviti diktatorstvo po načelih Žinovjeva, Kameneva in Trockega.

Zunanji komisariat je odločno ovrgel vesti, da sta bila nekdanj mogočna člana sovjetske vlade, Žinovjev in Kamenev usmrčena. Bila sta aretirana, ker sta bila na sumu, da sta bila zapletena v zaroto proti Kirovu, toda njuna usoda je neznana. Sovjetska vlada bo najbrže oba izgnala v Sibirijo.

Vsled Kirovega umora je vlada v Moskvi sklenila, da z vso silo iztrebi zarotnike. Ta sklep strogo izvršuje, kajti do sedaj je bilo usmrčenih že 117 teroristov. Pri sodnijski obravnavi ni zagovornikov. Po novih vladnih odredbi je potrebno sodišču predložiti dokaze za krivd in obdolženci so po razsodbi takoj usmrčeni.

Walter S. Steele je pred obdobjem pričal, da so komunisti izdelali načrt, da tekom splošne stavke izžvejo državljansko vojno, da bi vdrl v Belo hišo, bi odvedli predsednika s celim njegovim kabinetom, bi prevzeli vlado in postavili sovjetsko vlado.

Poveljnik Civil Conservation Camp v Baltimore, stotnik Samuel Glazier, je odboru pojasnil načrt za diktatorstvo. Glazier je rekel, da je prišel k njemu Jackson Martindell iz New Yorka, ki mu je rekel, da njegova organizacija “American Vigilantes” šteje 500.000 članov, ki imajo na razpolago 70 milijonov dolarjev in da bo ž njo vrvel vlado v Washingtonu in se bo sam postavil za diktatorja.

Martindell je rekel, da ve, da bo sedanja Rooseveltova vlada vodila v revolucijo in da hoče ta čas biti pripravljen, da prevzame vlado s svojo organizacijo.

Walter S. Steele je pred obdobjem pričal, da so komunisti izdelali načrt, da tekom splošne stavke izžvejo državljansko vojno, da bi vdrl v Belo hišo, bi odvedli predsednika s celim njegovim kabinetom, bi prevzeli vlado in postavili sovjetsko vlado.

Poveljnik Civil Conservation Camp v Baltimore, stotnik Samuel Glazier, je odboru pojasnil načrt za diktatorstvo. Glazier je rekel, da je prišel k njemu Jackson Martindell iz New Yorka, ki mu je rekel, da njegova organizacija “American Vigilantes” šteje 500.000 članov, ki imajo na razpolago 70 milijonov dolarjev in da bo ž njo vrvel vlado v Washingtonu in se bo sam postavil za diktatorja.

Martindell je rekel, da ve, da bo sedanja Rooseveltova vlada vodila v revolucijo in da hoče ta čas biti pripravljen, da prevzame vlado s svojo organizacijo.

Martindell je rekel, da ve, da bo sedanja Rooseveltova vlada vodila v revolucijo in da hoče ta čas biti pripravljen, da prevzame vlado s svojo organizacijo.

HITLER PREGANJA SOVRAŽNIKE

Saarbruecken, 29. dec. — Pred plebiscitom v Saaru se je pričela velika agitacija proti Hitlerju in nazijski uasprotniki dolže Hitlerja, da je zepet prišel “krvavo čiščenje”.

Protinazijski list “Volkstimme” pravi, da so Hitlerjevi rablji pobili 100 ljudi in zaprli nad 1000 oseb.

Nazijski nasprotniki Hitlerjeve vlade zatrjujejo, da bo več volilcev v Posaarju, ki bi sicer glasovali, da se Saar vrne k Nemčiji, zaradi Hitlerjevega “čiščenja” 30. junija glasovalo, da ostane Saar pri Franciji.

Proti tem obdolžitvam priznava nazijski list “Abendblatt”, da je bilo v Berlinu aretiranih 300 oseb in okoli toliko po ostalih krajih Nemčije. Aretirani pa so bili zaradi seksualne abnormalnosti.

List “Weltbuehne” pa trdi, da je bilo pri sedanjem “čiščenju” ubitih 230 oseb in da je bilo samo v Berlinu aretiranih od 3000 do 4000.

“Volkstimme” pa pravi, da je abnormalnost samo Hitlerjevo preteza in da hoče Hitler samo odstraniti nevarne podpoveljnike.

Vesele Novo leto želim vsem naročnikom,
prijateljem in znancem. —

FRANK SAKSER

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President

L. Bonadik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
115 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja za Ameriko in
Kanado \$6.00
Na pol leta \$3.00
Na četrt leta \$1.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

PROCES PROTI HAUPTMANNU

V sredo se prične eden najbolj senzacionalnih procesov, kar jih zaznamuje ameriška kriminalistika.

V Flemington, N. J., bo stopil pred sodišče nemški carpenter Bruno Richard Hauptmann, ki je obtožen, da je 1. marca 1932 ugrabil in umoril otroka svetovnoznane letalca Charlesa Lindbergha.

Ko je dne 1. septembra letošnjega leta policija slučajno izvedela, da je Hauptmann izmenjal enega izmed bankovcev, s katerimi je bila plačana odkupnina v znesku 50.000 dolarjev, je bil Hauptmann aretiran in seveda tudi obtožen.

Slučaj je bil navidez povsem jasn. Policija in revolverski časopisi so enostavno izjavili: — Kriv je!

Včasih se je zdelo, da ne gre za Hauptmanna, da ni bil obsojen zaradi zločina, ki ga je baje storil, pač pa da se vsi filmska predstava, pri kateri morajo gledalci nekaj dobiti za svoj denar.

Hauptmann, njegova žena in enoletni otrok so prišli na prvo stran newyorških dnevnikov. Poleg jih pa tudi njegovi znanci in prijatelji.

Na tisoče in tisoče fotografij je objavilo časopisje: Hauptmann v svobodi; Hauptmann v celici; Hauptmann pri jedi; Hauptmannova žena v pogovoru s sosedi; selitev Hauptmannovega pohištva iz Bronxa v New Jersey; igrače Hauptmannovega otroka; Hauptmannov otrok poleg božičnega drevesca, intakodalje, intakodalje — na tisoče in tisoče slik.

Hauptmannova žena je govorila po radio, in med prebivalstvom mesteca Flemingtona se je vnela debata, če bi bilo umestno ali ne, da zapojejo šolski otroci Hauptmannu božičnico na sveti večer.

Po mnenju slehernega razsodnega človeka je bilo tega sejmarškega kričanja več ko preveč.

Edino, kar more Hauptmann zahtevati, je pravičen proces.

Ako mu državno pravdnštvo dokaže krivdo, naj bo kaznovan, kajti človek, ki je zakrivil tako dejanje ne zasluži nobenega usmiljenja.

Če mu pa krivde ne bo mogoče dokazati, bo treba doguati, kdo so tisti krivci, ki so iz ogabnega zločina delali zase reklamo in denar.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v tuj kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vselej našo dolgotrajno skušnjo vam damo, da vam damo najboljše pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zanesite na nas za vse pojasnila.

Mi preskrbimo vse, badiš pranje, za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodila in sanotavljanje vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

PROBLEMI PRISELJENCA

Državljanstvo poročene žene.

Vprašanje: Ženska, rojena v inozemstvu, se je poročila leta 1912 z ameriškim državljanom. Razporočila se je od njega leta 1932. Ali je izgubila ameriško državljanstvo vsled razporeke?

Odgovor: Pred dnem 22. septembra 1922 je inozemka postajala ameriška državljanica vsled poroke z ameriškim državljanom, in to avtomatično. Zato je ona postala ameriška državljanica. Razporeka ne menja v tem nič in ona je še vedno ameriška državljanica.

Nedovršena naturalizacija.

Vprašanje: Neki fant je prišel v to deželo skupaj s starši, ko je bil dve leti star. Oče je vzel prvi državljanski papir, ali ni nikdar postal ameriški državljan. Pred letom dni je umrl. Fant bo za eno leto polnoleten. Kaj naj stori, da postane ameriški državljan?

Odgovor: Zakon od 24. maja 1934 je izrečno razvozljaj predpise prejšnjega zakona, po katerem vdova in mladoleten sin inozemca s prvim papirjem sta mogla zaprositi za naturalizacijo brez svojega lastnega prvega papirja. Ta fant si mora preskrbeti svoj "lastni" prvi papir in dve leti kasneje more zaprositi za naturalizacijo.

Sedanje imigracijsko postopanje.

Vprašanje: Nedavno sem postal ameriški državljan. Hotel bi dobiti sem ženo in dvoje nedoletnih otrok, ki so še v Evropi. Kaj naj storim?

Odgovor: Pišite na U. S. Commissioner of Immigration and Naturalization, Washington, D. C., na tiskovini 633. To tiskovino treba pazljivo izpolniti in poslati v Washington po navodilih, natisnanih na tiskovini. Ako je prošnja v redu, priseljeniški komisar obvesti prosileca. On tudi obvesti Department of State, da ima gotovotni pravico do izvenkvotne vize. Department od svoje strani pa obvesti dotičnega ameriškega konzula. Umetnost je tudi, da prosilec preskrbi svojece v starem kraju z zapriseženimi izjavami (affidavits), ki naj potrdijo dobro gospodarsko stanje prosileca. Poleg teh affidavits naj se priložijo tudi spričevala delodajalca, ki naj potrdijo, da je dotičnik stalno zaposlen, in izjava banke o stanju hranilne vloge, ako ima hranilec kak denar v banki.

Kako dobiti k sebi zaročenko?

Vprašanje: Zaročen sem z deklico, ki se nahaja v inozemstvu. Ali je mogoče dobiti jo v Ameriko kot izvenkvotno priseljenko, ako se poročiva na Ellis Islandu? Jaz sem ameriški državljan.

Odgovor: Ameriški državljan ne more dobiti sem svojo zaročenko niti kot izvenkvotno priseljenko niti v prednostni kvoti, marveč le kot običajno kvotno priseljenko, ako je to mogoče. V tem pogledu ona je v enakem položaju kot brat ali sestra oziroma prijatelj ameriškega državljana. Kdo hoče potrditi se za njihov prihod, mora potom affidavits dokazati svoje dobro gnotno stanje, da je more primeroma vzdrževati. Zaročenec naj tudi pošlje garancijsko pismo, da jo poroči takoj po njenem prihodu. Ako zaročenka ima v Ameriki svojo družino ali prijateljico, umestno je, da taka ženska napravi affidavit, v katerem se obveže, da bo dotičnica stanovala pri njej, od prihoda do poroke.

Pred 1. 1924 so priseljeniške oblasti poskrbovale za izvršitev poroke v priseljeniški postaji, ali ta navada je prestala.

FLIS.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.30	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.35	Din. 200	\$ 18.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 44.00	Lir 500
\$ 12.—	Din. 500	\$ 88.20	Lir 1000
\$ 24.—	Din. 1000	\$ 176.—	Lir 2000
\$ 47.50	Din. 2000	\$ 352.—	Lir 4000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lihah dovoljujemo se boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.—	morete poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	"	\$ 10.85
\$ 15.—	"	\$ 16.—
\$ 20.—	"	\$ 21.—
\$ 40.—	"	\$ 41.25
\$ 50.—	"	\$ 51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih. Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Dopisi.

Cleveland, Ohio.

Cenjeno uredništvo Glas Naroda prosim za priobčitev mojega dopisa.

Najprvo bom prepisala poročilo iz ljubljanskega tednika "Domoljuba", ki se glasi: Nova podzemna črta da pri Petkoven.

Petkovski fantje so junaki, da malo takih. Za sport in zabavo pregledujejo v prostem času podzemsko votline in brezdnja, katerih je v okolici mnogo. Podzemeljske jame so polne krasot, ki jih doslej nihče ni videl. Več brezden je takih, da se je vsak zgrozil, če je njihovo ime le omeniti slišal. S strahom so ljudje metali, kamenje notri in se bali, če se jim ne bo iz črne luknje prikazal morda sam bogasvarj. Sedaj nas ni več strah. Strahove so pregnali naši fantje. Izmed vseh jam je najbolj zanimiva ona v Godobovskih rupah. V to brezdnjo so fantje postavili dvajset metrov dolge lestve, za katere so morali posekati kar cele mlaje. Mnogo znojso so prepotili in nešteto krat so morali zakričati "horuk" predno so postavili lestve pokonci, da so jih mogli nato spustiti v ozko brezdnjo. Na dnu brezdnja je velikanki

kup kamenja, od koder se na vse strani širijo prostori, polni najkрасnejših kapnikov. Jama je dolga več sto metrov in v resnici nekaj posebnega.

O tem sem se namenila napisati zato, ker je mnogo mojih ožjih rojakov po vsej Ameriki in bodo gotovo z veseljem čitali o novosti domačega kraja.

Rovte nad Logatecom je že itak precej poznan kraj, ker je že stara fara. Ravno letos so praznovali dvestoletnico rovtarske fare. Sestra mi je pisala, da so dekleta napletla toliko vencev, da je bila cerkev vsa v zelenju, zunaj in znotraj.

V dopisu se omenja vas Petkovec, to je podružnica rovtarske fare. Jama, o kateri pišem, se nahaja v bližini Cest. Gostilna v Cestah pa je znana ne samo Rovtarjem, ampak tudi vsem sosednjim okoličanom.

Birtovo Mici v Waukegan bo gotovo zanimal moj dopis in si bo priključila v spomin, kako sva nekoč kot otroka nabirali jagode po teh krajih.

S tem končujem dopis, se pa še v drugič kaj oglasim.

Srečno pozdravljam vse rojake iz Rovt. Želela bi, da bi se kateri kaj oglasil.

Veselo in srečno novo leto želim vsem čitateljem "Glas Naroda".

Marija Avsee.

S pota.

Iz vseh delov Združenih držav dobivam pisma od prijateljev in znancev in med njimi so tudi taki, ki mi pravijo: — Srečen si, ker si v solnčni Californiji.

Californija je res lepa, toda jaz bi bil rad magari v Sibiriji, samo če bi bil zdrav. Hvala Bogu, da se mi zdravje vrača.

Dandanes srečujem ljudi, ki brez cilja tavajo okrog. Kam? Naprej! Kje cilj? Nihče ne ve.

Iz krajev, odkoder so prišli vsi oni Slovenci, ki niso tukaj rojeni, prihajajo svojevrstna poročila. Ljudje jadikujejo in nas blagrujejo, ker smo v Ameriki.

— Vi ste dosti na boljšem nego smo mi — pravijo. — Posežite v žep in nam pošljite kako malenkost. Tukaj je slabo, da ni mogoče prestatjati. Davki nas pritiskajo, toča, moča in suša nam delajo škodo.

V Ameriki pa nekateri nashi ljudje že po tri, štiri, pet let ne delajo. Se sameem je težko, kako je šele onim, ki imajo družine.

Marsikdo sn je v času prosperitete postavil svoj dom. Trdo prislužen denar so žrtvovali danes je pa skoro vse brez vsake vrednosti. Kdor ne more plačati davkov in zadostiti drugim obveznostim, je ob vse.

Stroji bolj in bolj izpodrivajo delavce. Kaj bo, kaj bo? Temni so izgledi za bodočnost.

Navzlic temu pa ne smemo izgubiti upanja. Kdor upanje izgubi, je tudi sam izgubljen.

Vsled tega želim vsem trpečim boljših časov v letu 1935.

Matija Pogorelec.

POZIV!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

UPRAVA "G. N."

Peter Zgaga

To je zgodba iz Jutrove dežele ter očituje čistilnost, s katero so prežeti moški.

Domišljav in čistihlepen kralj je poklical k sebi dvorjane in jim zastavil neobičajno vprašanje: — Povejte mi, kdo je mogočnejši: jaz ali moj oče?

Lahko je vprašati, toda odgovoriti je težko, kajti ota sta bila mogočna in neusmiljena gospodarja — kralj in njegov oče.

Obema je treba ustreči, toda dvorjanu ustreči, je zelo težavna stvar.

Slednjič pa odvrne stari dvorjan: — O, kralj vseh kraljev, Tvoj oče je bolj mogočen nego si Ti, kajti on ima bolj slavnega sina kot ga boš ti imel.

Lahkoživec se je motovilil po ulici. Nasproti mu pride eleganten gospod s še bolj elegantno žensko, ki je bila pa suha ko preklja. — Obkleka draga in po najnovejši modi narejena — sicer pa sama kost in koža.

Nehote in nevede se lahkoživec zaleti v gospodovo spremljevalko, in ni dosti manjkal, pa bi jo podrl. — Vi — ga nahruli gospod — zdi se mi, da ste nekoliko preveč pili. Lahkoživec si zmeneča oči, pogleda oba in pravi: — Meni se pa zdi, da je vaša žena premalo jedla.

Obilica otrok ni vedno tako razveseljiv dogodek kot so slavne kanadske petorčke. Ubogi majner v Kentucky, ki je prejšnji teden postal že petintridesetletni oče, najbrž ni tako srečen kot sta srečna zakonca v kanadski vasi Callander.

Majner ima za tretjo ženo. Prva mu je povila dvanajst otrok, druga petnajst, tretja pa osem otrok. Med njimi so trojčki, in dva para dvojčkov. Trintrideset otrok se živi.

To je skoro preveč za enega samega moža. Velik hotel je dobil novega kuharja. Ni se jih dosti ponudilo, vsled česar ni bilo velike izbire.

Kuhar je skuhal juho, gospodar jo je pa pokušil ter se čudno namrdnil.

— Ali ste že kdaj prej kuhali?

— Seveda. Bil sem pri vojaki. Dve leti sem kuhaj za oficirje in sem bil dvakrat ranjen.

— Salamsko srečo ste imeli — mu je segel gospodar v besedo — da ste bili samo ranjeni, ne pa ubiti.

Pred tedni je stal pred čikaško poroto Samuel Insull, ki je s svojimi spekulacijami pripravil ljudi, kateri so kupovali njegove delnice, ob milijone in milijone dolarjev.

Precej je bil dolg in zelo zanimiv.

Nabolj zanimiv je bil pa konec. Porota je namreč proglasila Insulla za nedolžnega.

Njegovim zagovornikom se je posrečilo prepričati porotnike, da je možak nesrečno spekuliral.

Vzemimo, da bi bila stvar drugačna; da bi bil Insull revež in že dolgo brez dela.

Pa bi se nekega dne ojunačil, češ, naj se zgodi, kar hoče, stopil bi v velik čikaški restavrant in bi se po dolgem času do sita najedel.

Ko bi bilo treba plačati, bi gospodarju enostavno rekel, da je imel nekoč dva dolarja, s katerima bi lahko plačal obed, pa je tista dva dolarja nesrečno zašpekuliral.

Restavrat bi poklical policista, policist bi ga odgnal pred sodnika — in stavim sto proti eni, da bi ga sodnik ne oprostil.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

TUNGUZOVA JAVNA IZPOVED

Na rusko-mandžurski meji leži obmejna postajica Grodekovo blizu znane Pogranice. Na kitajski strani so Kitajci v jeli poveljnika roparskih Tunguzov Cunčepinga. Ker je mož imel na vesti silno veliko tolovajstev, je bil določen smrti. Na morišču, kjer so izvedli smrtno kazen, se je zbralo silno veliko ljudstva. Kmalu je prikorakala na morišče stotnica kitajske pehote, v njeni sreli pa je ob rablju korakal, nkljen v težke verige, obsojenec.

Rabelj je nosil meč, s katerim bo odsekal glavo. Sredi množice je bil napravljen četrrokot, kamor je moral stopiti na smrt obsojeni ropar. Brez vsakega znamenja strahu si je ogledoval ljudi, medtem,

ko je častnik bral njegovo smrtno obsodbo. Ko je častnik končal, je za nekaj minut nastala splošna tišina.

“Cunčeping, ali imaš kako zadnjo prošnjo. Že vnaprej je uslišana.”

“Da, imam jo!”

“Kaj želiš?”

“Rad bi zadnjikrat — še enkrat — javno izpovedal, kaj vse lepega in junaškega sem v življenju izvršil. Koliko oduhov in lumpov sem ubil in koliko dobrega sem storil revežem z njihovim denarjem.”

“Dobro, pripoveduj! Pet minut imaš časa,” je dovolil častnik.

Cunčeping je začel svojo javno izpoved. Naglo so prihajale besede iz njegovih ust.

Kmalu pa je začel govoriti počasi in nekatere besede izgovarjal z vsem poudarkom. — Vsakokrat pa, kadar je spregovoril počasi, se je iz gručice gledalcev odstranilo nekaj mož in tjavendan odšlo proti mestu.

Častnikovo povelje je čez pet minut rezko prekinilo Tunguzovo pripovedovanje. Nekaj vojakov je Tunguza vrglo na kolena, nekatere so planili proti mestu, častnik pa je klel.

In ni čudno, da je klel, ker ga je Tunguz še v zadnjih trenutkih svojega življenja vprical, vseh vojakov in vsega prebivalstva tako imenitno potegnil. Roparje v izpoved namreč ni bila nič drugega, kakor da je v njej s posebnim poudarjanjem nekaterih imen naznačil svojim tovarišem, ki so bili

pomešani med množico, kam je zakopal ugrabljene zaklade. Zato je včasih tako počasi in s poudarkom izgovarjal posamezne besede in zato je vsakokrat nekaj gledalcev odšlo proti mestu. Častnik pa vsega tega ni opazil. Ko je končno opazil in velel roparju odsekati glavo, je bilo že prepozno.

Medtem, ko so vojaki tekli proti mestu, da bi lovili ljudi, ki so se odstranili, so ti že davno izginili. Vojška oblast je dala nato preiskati tiste kraje, ki je njihova imena Tunguz prav posebno poudarjal, a povsod prišla prepozno. Povsod so našli na označenem kraju skrivališča, v katerih je bilo nekoč skrito naropano blago. Toda ta skrivališča so bila prazna in videlo se je, da so bila šele pred kratkim izpraznjena.

ROMANTIČNA ZGODBA

Spet je postala mlada Kodančanka princesa in postala v kratkem tudi kraljica. Sicer ne kraljica velike države, temveč samo malajske države Kedah, nedaleč od Siamu.

22letna Lilli Nielsonova se je seznanila v Cambridgeu, kjer sta skupaj študirala na vsenčilišču s princem Ozairom iz Kedaha. Znanje se je razvilo v ljubezen, ki traja še danes, čeprav je princ očca, vladar v Kedahu, nasprotoval tej zvezi. Oče je letos umrl in tako je obema pot do zakona prosta.

Princ je baje pravično bogat in ima polno gradov v svoji lepi deželi. Poleg tega je čisto evropsko naobražen, govori poleg materinske angleščine in francoščine ter že nekaj danščine. Njegova zaročenka se je že odpeljala v prestolnico Alor Star, kjer jo sprejmejo z velikanskim sijajem, ki ga kot hči trgovca s lišno opremo pač ni bila vajena. V deželi vlada sedaj kot regent princ v ded, ki je pa tako bolehen, da hoče vladarske posle prepustiti kmalu svojemu mlademu vnuku popolnoma.

Cena

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berilo

ENGLISH SLOVENE READER STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri — KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET

"GLAS NARODA" zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

250

In tako je Lafayette sklenil poveriti to nalogo vitezu de Vaudreyu; prepustiti mu je hotel dvajset mož, kolikor jih je bilo ostalo po krvavih bojih na "Fondroyantu".

Roger je takoj obvestil kapitana o svojem poslanstvu in se poslovil od posadke zmagovite ladje, posebno od krmarja, ki so mu solze zalile oči, ko sta si segla v roke.

In Roger je s svojo četo nemudoma krenila na pot. Vodil jih je domačin, Indijanec, ki jim ga je bil dodelil guverner pristanišča; izbral je bil najzanesljivejšega.

Navzlic burnim doživljanjem, ki jih je že imel za seboj, je Roger šele nastopal pot nevarnosti in težkih preizkušenj zavoljo ljubezni do Henrike.

XXIII.

Pomožni zbor, ki je hotel Washington od Lafayettea zanj hrabrega častnika, naj bi bil sestavljen iz prebivalcev vermontske krajine.

Prvi naseljenci te krajine so bili Francozi iz Kanade. In tako je pošiljal markiz de Lafayette tako rekoč k rojakom viteza de Vaudreya, ki je imel tako že drugič priliko dokazati svojo hrabrost.

Lafayette mu je brez pomisleka poveril težko in nevarno nalogo; zbrati v poseben vojaški zbor neodvisne čete, pokorne samo svojim poveljnikom.

Morda je bilo premagljivo, da je postavil Lafayette na čelo zbora častnika, ki se je dalo o njem po pravici misliti, da ni še dovolj izkušen in ki ni poznal dežele, dasi je bil na drugi strani zelo pogumen in nadarjen.

Toda baš zato je dal guverner na Lafayetteovo prošnjo vitezu indijanskega vodnika, ki mu je lahko v polni meri zaupal.

Bil je edin še živeči sin slavnega poglavarja Delawarov, zagrizenega sovražnika Siousov, zvestih zaveznikov angleške armade.

Ime mu je bilo Wati-Pow. Toda kot hraber vojščak je imel že davno svoje ime, ki si ga je bil izbral sam: klicali so ga Veliki Orel.

Devet njegovih bratov je bilo padlo z orožjem v rokah v bojih proti Siousov. On edini je bil še živ, kot je umiral stari poglavar, njegov oče; stari je rotal sina, naj nikoli ne pozabi smrti svojih bratov, naj sovraži Siouxe in ostane zvest zaveznik Francozov proti Angležem, pa naj se zasuče kolo sreče kakorkoli.

Od smrti svojega očeta se ni Wati-Pow niti najmanj pregrešil zoper to prisego. Zadnje očetove besede si je bil vtisnil globoko v spomin.

Bil je izredno krepak mož zelo visoke, vitke postave, prava redkost med Indijanci, čudovito pravičnih potez, najčistejši tip indijanskega plemena.

Ko ga je guverner privedel k vitezu, je dejal: — Evo zaveznika, ki se lahko nanj mirno zanesete.

Molče je prijel Wati-Pow viteza za roko in si jo pritisnil najprej na čelo, potem pa še na prsa.

Šest Indijancev, ki jih je bil privedel s seboj poglavar, se je molče poklonilo.

— Samo šest mož imate? — je vprašal Roger.

— Šest Delawarov je toliko kot sto Siousov, — je odgovoril Indijanec mirno.

Potem je pa vprašal kratko: — Kaj pojdemo?

— Wati-Pow odvede Francoze k Zelenim goram, — je odgovoril guverner flamestu viteza.

— Dobro, — je dejal Indijanec.

— Wati-Pow stori vse, — je nadaljeval guverner, — da pridejo beli vojaki na cilj zdravi.

— Dobro, — je odgovoril Indijanec.

— Končno, — je pripomnil guverner, — Wati-Pow je pogumen in previden; on sam dobro ve, kaj je treba storiti...

In četa vojščakov je nemudoma krenila na pot.

Wati-Pow je z nepopisnim veseljem prevzel nalogo spremljati viteza de Vaudreya.

Tako je imel končno željno pričakovano priliko spoprijeti se z obema sovražnikoma, ki je bil očetu na smrtni postelji prisegel, da se bo boril proti njima do zadnje kaplje krvi.

Na Siouxe je upal naleteti že v bližini Zelenih gor, kjer so se njihove tolpe rade mudile. Seveda je šlo Indijancem pri zavezništvu z eno izmed armad v prvi vrst za to, da bi premagali svoje lastne sovražnike, ki so bili zavezniki druge armade. Toda prirojena bojevitost jih je kmalu potegnila v bojno viharo tako, da jim je po-

stal hud sovražnik tudi nasprotna vojujoča armada. In tako je tudi Wati-Pow komaj čakal, da se spopriime z Angleži.

Toda pri vsem tem so ostali Indijanci v prvi vrsti Indijanci. In tako se je pogosto pripetilo, da so čete rdečih zaveznikov nenadoma zapustile obeh straneh armadi, ki so jim služile, ter jo ubrale kam v stepe pomeriti moči med seboj.

Posebno Angleži so niso mogli kdove kako zanašati na Siouxi, ki so često nenadoma izginili v trenutku, ko bi lahko močno vplival na izid bitke.

Delawari so bili nekoliko boljši zavezniki kot Siouxi, vendar pa ne tako dobri, da bi bil Wati-Pow obljubil guvernerju izogniti se vsakemu spopadu s Siouxi ali drugim sovražnim plemenom; obljubil je bil pač spremiti viteza in njegove vojske do Zelenih gor in to je bilo vse, kar ga je vezalo.

Njegov naklep je bil spoprijeti s s sovražnikom, ki bi ga spotoma srečal in o katerem je bil prepričan, da ga bo premagal in tako dokazal Francozom svoje junaštvo.

S takimi izglede je krenil vitez de Vaudrey s svojo četico proti Zelenim goram.

Prvi del poti ni prinesel nič posebnega in francoski vojaki so lahko mirno občudovali lepe, neznane kraje.

Takoj v začetku poti je navezal Roger tesnejše stike z mladim indijanskim poglavarjem.

Pogovor z njim ni bil lahek. Wati-Pow je imel sicer skromno zalogo zverženih francoskih besed, toda govoril je zelo težko in vsak hip si je moral pomagati s kretnjami, ker ni mogel svoje misli drugače izraziti.

Drugi Indijanci so razumeli komaj najnavadnejše besede, in tako vojaki niso mogli dosti govoriti z njimi.

Nekega dne je morala francoska četa kreniti v pragozd, da bi skozenj prodirala naprej. Prediranje je šlo zelo počasi in je bilo združeno z največjimi težavami.

Baš so se bližali težko prehodni gošči na kraju nekakšne poseke, ko se je spredaj gredoči Wati-Pow nenkrat ustavil in zamahnil z roko svojim vojščakom.

Indijanci so takoj ustavili vojake in jim s kretnjami dopovedali, da se morajo skriti v goščo.

Toda vojaki jih niso hoteli ubogati in šele ko jim je Roger zapovedal, so zlezli v goščo.

Wati-Pow se je kmalu vrnil in razposlal svoje vojščake na vse strani, sam je pa smuknil s puško v roki v goščo.

Trava se je zamajala za njim in suhljad je zahreščala pod njegovimi nogami, potem je bilo pa zopet vse tiho.

Zdaj pa zdaj je malo privzdignil glavo in daljal s komaj vidnimi kretnjami svojim ljudem znamenja.

Bistrovo Indijančevo oko je iz teh kretenj prav dobro razumelo poglavarjevo povelje. S komaj slišnimi žvižgi in vzklikanjem so se Indijanci sporazumevali med seboj in vedeli, kaj se godi.

Vojaki pa niso ničesar opazili. Samo Roger je videl, kako daje Wati-Pow tajna znamenja svojim vojščakom.

In nestrpno je pričakoval Indijanca, da bi zvedel, kaj se je zgodilo.

Kar je nekaj čudno zažvižgalo po zraku. V naslednjem hipu so se vsi Indijanci priplazili k vitezu in eden mu je namignil, naj se splazi za njimi v goščo in vzame s seboj tudi vojake.

(Dalje prihodnjiš.)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

SLIKA ŽENSKE, SLUŽEČE

1¢

HRBET JO BOLL Roke so ji utrujene od dviganja težkega likalnika z deske za likanje in s peči. Po številnih takih poteh je pa zlikala ... 1 nočno obleko, 2 spodnji krili, 2 hlače, 6 robcev.

En sam penny, porabljen za elektriko, bi delo lažje, hitreje opravil. Ako natančno izračunamo* bi bilo delo opravljeno več kot polovico hitreje kakor po starokopitnem načinu. Lahko bi udobno sedela, se posluževala lahkega električnega likalnika, likala; gorkota bi nadomeščala njene lastne mišice — ter bi spoznala, da avtomatična kontrola vročine prepreča sežiganje. Ni je primere, kaj ne?

En penny. Majhen, droban novček, ko pomislite, da delate zanj. Če ga pa potrošite za električno službo, da si olajšate delo in si ustvarite prijetnejše življenje, kako velik, močan novček postane:

Z 1c elektrike boste spekli 10 do 18 rezin slanice ... z vacuum — očistili preproge za 4 sobe ... utepili s kuhinjskim mešalcem 300 beljakov ... silvali vse popoldne s šivalnim strojem ... poslušali tri po pol ure radio programe.

Le pomislite, na kakšne načine vam pomaga elektrika v hiši. Ali veste za kakšno drugo stvar, ki bi toliko storila tako poceni?

*Po natančni preizkušnji so potrebovale ženske 35 minut za likanje te obleke z peči segretim likalnikom, toda samo 16 minut z modernim električnim likalnikom.

THE NEW YORK EDISON COMPANY • THE UNITED ELECTRIC LIGHT AND POWER COMPANY
BROOKLYN EDISON COMPANY, INC. • NEW YORK AND QUEENS ELECTRIC LIGHT AND POWER COMPANY

BREZPLAČNA ILUSTRIRANA KNJIZICA: "Dela, ki jih napravi penny za vas". Kako štedite, če uporabljate elektriko. Kako čitati vodo mero za elektriko. Koristni nasveti za dom. Naročite jo z doplačilom od: Room 414, 4 Irving Place, New York.

ELEKTRIKA ... NAJVEČJA VREDNOST ZA VAS CENT

GORA LEZE...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: J. H.

58

Ker so bili posli še vedno s Karolino na polju, je Purčler sam preskrbel konja ter ga povezal z gorkimi odejami. V sled tega dela sicer nekoliko utrujen, toda z razpoloženjem človeka, ki si ničesar več ne poželi, sede k pogrnjeni mizi. K vsemu uspehu dneva pa se mu je še pridružila misel na veselje na lovu, kar mu je obetal lepi večer: nocoj mu bodo gotovo prišli prvi ključači pred dvocevko. Ko mu dekla prinaša jedila, veselo govori:

— Le pogled, kaj sem prinesel za ženo! — Z nasmehom na ustnicah izvleče usnjato škatljo, pritisne na gumb, da skoči pokrov kvišku in pokaže dekli zlato zapestnico z blestečim rubinom. — Take stvari dam svoji ženi! To more nositi vsaka grofica. Tristo šilingov sem za njo plačal! — Ta trditve pa je bila nekoliko v nasprotju z resnico; tristo šilingov, to je bilo res; toda jih je ostal dolžan. — V nedeljo si mora žena nataktni to zapestnico, da bo šla v cerkev. Ljudem naj enkrat pokaže, kaj se to pravi: biti Purčlerca! — Zaveže si servijeto ter z zajemalko meša po skledi. — Jetni cmočki! Danes si pa zadela, stara! Kjer je moj princ? Še vedno pri sosedih!

— Da! Tam ga moram pustiti, dokler gospa ne pride domov in gre sama ponj.

— Tega pa ne! Ali naj nikdar nimam ničesar od svojega otroka? Takoj greš ponj!

Dekla se obotavlja.

— Ne upam se prav. Zopet mi boste dali kaj jesti in mi boste pokvarili želodec.

Purčler se smeje.

— Na, na! Inam še nekaj časa, predno grem nad ključače. Zato bi do tedaj rad s tem paglavčkom malo plesal. Drugače bo otrok proti meni popolnoma tuj.

Dekla hoče še nekaj ugovarjati, toda robata beseda ji pospeši korake.

Z rdečim sijajem leži večerno solnce na cesti, ko stopi dekla iz sosedove hiše in nese klepetajočega otroka k očetu. Ko stopa po hišnih stopnicah, je lahno zašumelo skozi gole veje trt.

— Metuljček! — Otrok iztegne roke. — Metuljčka bi rad!

— Beži, Tonček, sedaj vendar ne letajo metuljčki. Boš moral še počakati nekaj tednov.

V prvem nadstropju se odpre okno in Purčler iztegne vesel obraz skozi okno.

— Tonček, pogled, kdo je tukaj!

— Metuljčka bi rad! — prosi otrok, ko ga dekla nese v hišo.

Purčlerjev obraz izgine; skozi odprto okno je bilo slišati ljubezniv pozdrav, s katerim je Purčler sprejel svojega "prince"; bilo je tudi slišati veselo norčije, katere je uganjal z otrokom in veselo vzklikanje otroka, ki je imel nenavadno veselje nad očetovo igro.

Po cesti postaja živahno; kmetje se vračajo s polja in čez nekaj časa pride tudi Karolina s svojimi ljudmi. Delo, ki so ga opravili od jutra, je bilo uspešno. V naglici zgrajeni nasipi sicer ne bi mogli dolgo obvarovati zemlje, da je voda ne bi odnesla, če ne bi tekoma poplavljal iz notranjosti drseče ga hriba prihajajoča voda nepričakovano vpadla, tako da je proti večeru popolnoma poniknila. Ljudje so mislili: ob solnčnem zahodu je na gori nehal sneg kopneti, vsled česar se je dotok vode zmanjšal. Drugi pa so pravili: ali so potoki v batinah gore našli novo pot, ali pa se je utrgala kaka velika plast zemlje in je zajezila podzemsko vodo.

Molče poslušala Karolina to govorjenje in mnogokrat je njen pogled skrivaj poletel čez pobočje proti Simmerauerjevim. Kako težak boj morajo imeti ubogi ljudje tam gori s temno nevarnostjo!

Ko se jim za njive ni bilo več bati in so mogli iti domov, je bila Karolina vsled deveturnega dela posebno še vsled tega, kar jo je grizlo v sren, tako izmučena, da se je še komaj držala pokonci. Njena obleka je bila premočena in v kepah ji je viselo blato ob robu krila. Pred vrati na Purčlerjevo dvorišče obstoji in pokima poslom.

— Bog vam plačaj, ljudje! Ko pridem domov, bom takoj skuhala večerjo in bom prinesla pivo. Samo po otroka moram še.

Gre k sosedu. Ko izve, da je dekla otroka že pred pol ure odnesla, steče polna nemira proti domu. Poznala je igre, katere je Purčler uganjal z otrokom. Otrok je še vselej slabo naletel in najmanj, kar je bilo, so bile solze. Ko teče Karolina po vrtnih stopnicah, zasliši skozi okno glas svojega otroka:

— Tata, prosim, prosim, še malo konjička jahati!

— Ne, Tonček, — se sliši Purčlerjev glas, — za danes je dovolj! Sedaj moram na lov!

— Prosim, papa!

— Jutri, moj dragec! Jutri se bova igrala zajčka in lovca, kaj ne? Sedaj pa moram iti.

— Papa, prosim, igrava se zajčka.

— Naj bo v božjem imenu, samo še malo! Pa hitro, moj zajček! Naglo se skri v zelnik! Lovca že prihaja s puško!

— Zajček! Kuku!

Strah preleti Karolino in teče po stopnicah navzgor. Predno pa pride do vrat sobe, zagrmijo po hiši strel. Otrpnjena vsled strahu, sliši krik svojega moža in padanje ometa. Ko v obupnem strahu odpre vrata, vidi svojega moža smrtno bledega obraza sloneti ob steni, s puško v roki. Smodnikov dim se vleče okoli Tončka, ki stoji pri peči ter v strahu gleda po svoji obleki, skozi katero so curljale rdeče kaplje.

— Mama, pogled, oče je zajčka ustrelil! — Otrok hoče iztegniti roke. Tedaj pa pade naprej, in se več ne gane.

(Dalje prihodnjik.)

STANOVANJA NEZAPOSLENIH

v New Yorku, najbogatejšem mestu sveta. Kolonija nezaposlenih se nahaja na koncu West Houston ulice.

LJUBOSUMNOST LAHKO ZRUŠI ZAKON

Podlaga srečnega zakona je dobroti in strpljivosti," je dejala kneginja Aleksandra Kropotkin, ki je pripovedovala o domačem življenju v Rusiji. "Ljudje, zlasti neodvisne mlade žene, pa se zelo pogosto nagibajo k zamotanim stvarim. Rade spreminjajo, dokler stvar ne dobi popolnoma drugega lica. Morda je to nekakšno odnikanje od večnih resnic, katere jim ne konvenirajo. Danes se vsepovsod odnika," jo," je nadaljevala. "Eden sijajnih primerov je modernistična umetnost. Glejte tisto sliko tam-le," je rekla in pokazala na sliko, ki je bila tako čudno napravljena. "To naj bi predstavljalo drevo, prav za prav pa je to rožnata in bela kepa, ki čepi na hiši. Ta slika kaže, kakor da se je umetnik prepričal z Vsemogočnim, kako je ustvaril drevesa. In napravil je drevo po svoje. Slika je dekorativna, a treba je zelo veliko fantazije, da se ugane, kaj naj predstavlja.

Nekoč, na neki umetniški razstavi, sem se malo pošalila," je nadaljevala zabavna kneginja. "S prijatelji sem šla skozi galerijo in videla kos kipa, ki naj bi predstavljal človeško figuro; imel pa je podoben muhovega domisleka, zakaj glava mu je rasla iz stegna. Bila je moderistična umetnina brez smisla. Samo za šalo, in da bi videla, ali bo imelo kaj več lica sem kip obrnila in ga postavila na glavo. Preden sem ga pa mogla zopet pravilno postaviti, so prišli ljudje. Šla sem naprej. Štiri dni pozneje sem zopet prišla, da bi videla, kaj se je zgodilo s kipom. In glej, še vedno je stal na glavi. Ljudje so ga občudovali kakor je bil. Bil je nekaj nejasnega, a imponiral je ljudem, ki so hoteli veljati za 'napredne'."

Dejala je, da je omenila umetnost zlasti zato, da ilustrira, kako se histerija današnjih dni zrcali v modernem vidiku. "To, kar imenujemo moderni-

stično umetnost, je ena od poti, po kateri bežimo od sebe in od večnosti. Resnejše posledice tega izbegovanja se kažejo doma. To se čuti v menjanju zakona, v ljubosumnosti.

Ljubosumnost ne izhaja vedno iz strahu po izgubi moža ali žene," je rekla. "Ni treba, da je to bridek protest proti tretji osebi, ki hoče zakone drugega od drugega odtujiti. Pogostejše prihaja iz potrebe po komplicaciji. Ni treba, da je vzrok za ljubosumnost utemeljen, vendar se bo eden ali drugi ob najmanjšem povodu vrget v reko ljubosumnosti, zakaj to je moderno. Da bi se mirno in zadovoljno sedelo pri peči, pa ni več moderno.

To je histerija. Histerija je neke vrste reakcija lenobe. — Zdravilo za to je mir.

Neki dan žena spozna, da se mož ne zanima več zanjo. Namesto, da bi, kadar se tako zgodi, naše žene šle vase, se zamislile v možovo stališče, ga skušale razumeti in tako rešile, kar se morda še da rešiti, začnejo moža mučiti z vseni mogočnimi očitki, ker vidijo samo sebe, ker plavajo v sebičnosti. Vsak mož ali ženska, ki je sebična, je dolgočasna. To je za ženo nevarnejše kakor za moža. Morda je to naziranje zastarelo ali celo nespametno, pa vendar me ženske, najsi smo si pridobile še toliko pravice in enakopravnosti, se moramo ozirati na moža, ako si ga hočemo obdržati. Ženske bi morale malo bolj pozabiti nase, biti manj sebične, pa bi ne bilo toliko zrušenih zakonov.

Po mojem nazoru so ženske, zlasti bogatejše, preveč zaljubljene vase in domišljave. Zadržujejo so s seboj in navadno postanejo brezbrizne, čim se omože. "Zdaj ga imam, zdaj je moj," si mislijo. "Zdaj je vse dobro. Zdaj se mi ni treba več

Valerij Osinsky

upravitelj sovjetske komisije za planiranje je izjavil, da je prva petletka podvojila delavske plače in skrajšala delovni čas. Druga petletka je povišala plače za 25 odstotkov.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE

za leto 1935

so dospete. — Onim, ki so jih naročili so bile poslone po pošti. — "Glas Naroda" jih ima v zalogi ter prodaja v knjige za

\$1.50

KNJIGE SO SLEDEČE: —

1. Pratika (Martin Muc)
2. Skozi Sibirijo (Vladimir Levstik)
3. Dejanje (Vinko Bitenc)
4. Solnčne pege

KNJIGARNA GLAS NARODA
216 West 18th Street
New York City

truditi zanj." In v tem prepričanju se tako polene, da ga začnejo zanemarjati; pa ne samo njega, ampak celo svojo zunanost. Če se jim potem mož odtuji, iščejo za to vzroka vsepovsod, samo pri sebi ne.

Pojdi med revnejše žene, kmetske žene, in videla boš, da so manj sebične. Zanimajo se za vse, kar se godi krog njih. Niso prelene, da bi tega, kar je potrebno za srečen zakon, ne iskale in tudi našle. Srečala sem siromašne žene na cesti, v vlaku, a videla sem, da so o vsem poučene.

Francozinke v tem pogledu nadkriljujejo svoje sestre. Najpreprostejša mala prodajalka zna zainteresirati moža, za katerega ji je kaj. Res je, da je njen planetni tir majhen, a ona se zanima za to, kar možkemu ugaia in kar rad sliši. Ustavi se tu, ustavi se tam, da malo zve, o čem se govori. Zanimivo besedo ima za svojega delodajaleca, sosedo, znanca. Ona ni dolgočasna, ni lena.

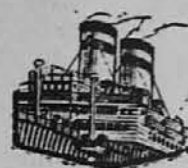
Modra žena bo torej predvsem skušala moža razumeti, in če ji je kaj za njega, ga bo proučevala. Zanimala se bo za to, kaj ljubi, kaj ne, kaj mu dela veselje. Popustljiva in potrpežljiva bo glede njegovih napak. Skrbela bo za lep, prijeten dom. Ozirala se bo na njegovo razpoloženost. Kadar bo prišel domov, ga bo veselo sprejela; ne bo ga obsula s ploho malenkostnih tožb in očitaj, čim se bo prikazal pri vratih — kar se tako pogosto dogaja — ampak se bo ozirala na to, da prihaja utrujen, morda razdražen, poln skrbi domov, kjer išče počitka, razumevanja. Če bo vse to našel doma, se bo gotovo veselil pri domov. V takem zakonu nikdar ne bo povoda za ljubosumnost. Žena, ki svojega moža noče

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

2. januarja: Aquitania v Cherbourg
3. januarja: Manhattan v Havre
4. januarja: Europa v Bremen
5. januarja: Lafayette v Havre
6. januarja: Rex v Genoa
7. januarja: Majestic v Cherbourg
8. januarja: Bremen v Bremen
9. januarja: Champlain v Havre
10. januarja: Vulcania v Trst
11. januarja: Washington v Havre

12. januarja: Olympic v Cherbourg
13. januarja: Ile de France v Havre
14. januarja: Conte di Savoia v Genoa
15. januarja: Europa v Bremen
16. januarja: Berengaria v Cherbourg
17. januarja: Lafayette v Havre
18. januarja: Manhattan v Havre
19. januarja: Champlain v Havre
20. januarja: Rex v Genoa
21. januarja: Olympic v Cherbourg
22. januarja: Bremen v Bremen
23. januarja: Champlain v Havre
24. januarja: Vulcania v Trst
25. januarja: Washington v Havre
26. januarja: Ile de France v Havre
27. januarja: Conte di Savoia v Genoa
28. januarja: Europa v Bremen
29. januarja: Berengaria v Cherbourg
30. januarja: Lafayette v Havre
31. januarja: Manhattan v Havre

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN

TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTNINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA "GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE, GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"

izgubiti, mu ne bo tožila tega, kar jo teži; pač pa se bo skušala zamisliti v njegov položaj in ga razumeti, mu lajšati skrb, bi ga tolažiti, dvigati njegovo samozavest. Pokazala mu bo, da ga priznava za glavo družine, respektira kot tistega, ki služi vsakdanji kruh. Tudi na to ne bo pozabila, da bo ob vsu-

ki priložnosti lepo, čedno napravljena.

Če bomo z možmi tako ravnale, ne bo povoda za ljubosumnost, možje bomo priklenili nase in zakoni se ne bodo rušili.

Končno, ko bi bile ženske naravne, pristne, bi bili zakoni srečnejši, kakor so."

ALI STE ŽE NAROČILI SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEBAR ZA 1935? — STANE 50 CENTOV. — NAROČITE GA ŠE DANES